

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1533 Екологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

07.05.2021 р.

Справа № 0441/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Оксана Білоус – головуєчий,
Грановська Людмила Миколаївна,
Дмитрів Григорій Степанович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Ігор Коваленко,
Максименко Надія Василівна,
Михайленко Владислав Іванович,
Погребняк Володимир Григорович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Тяпкін Олег Костянтинович,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П. - директор НМЦОНП – представник ЗВО,
Трохимець Владлен Миколайович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1533
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП сформульовані чітко та повною мірою відповідають місії, стратегічним напрямкам і головним задачам діяльності, що передбачені «Стратегічним планом розвитку Університету» (<http://surl.li/hxec>) та «Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/kggt>).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

В результаті онлайн зустрічей ЕГ виявлено, що учасники освітнього процесу та роботодавці беруть активну участь у обговоренні ОП та її окремих компонентів, а також мають намір долучитися до покращення її якості і в подальшому. Однак інформація на сайті університету відсутня. На даний момент в Університеті реалізується ОП, що затверджена у 2018 році, проекти більш нових ОП відсутні, так як відсутні і пропозиції як внутрішніх, так і зовнішніх стейкхолдерів щодо удосконалення існуючої ОП. Інформація із сайту закладу не свідчить про наявність в закладі опитувальних анкет, за допомогою яких зацікавлені сторони оперативно можуть надавати свої рекомендації та зауваження на ОП. Відсутній і результат моніторингу про якість освітнього процесу та якість ОП, затвердженої у 2018 році.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП містить загальні й фахові компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів за спеціальністю 101 «Екологія», визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який затверджено МОН України від 04.10.2018 року. (№1076), а також програмні результати навчання, які визначають те, що здобувач освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Розробниками ОП констатують, що враховано структурно-логічні схеми програм B.S. in Ecology and Environmental Університету Глостерширу, ВБ (<http://surl.li/kgmj>), BSc Ecology Університету Аберистуїту, ВБ (<http://surl.li/kgmm>), BSc Ecology Університету Йорку, ВБ (<http://surl.li/kgmn>), BSc Ecology Саутгемптонського університету (<http://surl.li/kgmr>), однак посилання на ці сайти надає інформацію про запрошення на навчання та перелік дисциплін, яка можуть вивчатися. Є необхідним, при удосконаленні освітнього процесу і ОП враховувати аналогічні освітні програми, що реалізуються у ЗВО України в цілому. Проект ОП 2021 року повинен враховувати вимоги Національної рамки кваліфікацій Кабінетом Міністрів України 25 червня 2020 року стосовно відповідності бакалавра 6 рівню та пропозиції внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів. Інформація про обговорення цілій ОП та її освітніх компонентів, компетентностей і програмних результатів тощо має висвітлюватися на сайті закладу.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який затверджено МОН України від 04.10.2018 року. (№1076).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства України.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Аналіз ОП редакції 2020 р. (затвердженої рішенням Вченої Ради НУК Протокол № 8 від 30.10.2020) відображає цілі, загальні та фахові компетенції, програмні результати навчання, форми атестації здобувачів відповідно до Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня спеціальності 101 «Екологія».

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної спеціальності, однак не достатньо враховує регіональність освітньої діяльності закладу вищої освіти за ОП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП, освітні компонент та блоки вибіркових дисциплін передбачають можливість здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію. Це право вільного вибору ОК регламентовано «Положенням про порядок реалізації студентами Університету права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<http://surl.li/hlpc>).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітня програма передбачає практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє здобути відповідні компетентності. Проведення практичної підготовки регламентує «Положення про організацію освітнього процесу», ОП та навчальним планом.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Вивчення дисциплін ОП дозволяє набуті здатність адаптуватися та діяти в новій ситуації, працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію реалізовувати свої права та обов'язки, усвідомлювати та примножувати цінності суспільства. На жаль відсутня інформація про створення і функціонування студентський наукових гуртків, які ще в більшій мірі дозволяють набувати студентам соціальних навичок під час наукових виступів і дискусій, а також відсутня інформація про академічну мобільність здобувачів за даною ОП.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня спеціальності 101 «Екологія».

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Інформація про анкетування та будь які заходи з моніторингу здобувачів освіти щодо фактичного навантаження здобувачів освіти та обсягу освітньої освітніх компонентів відсутня.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма підготовки здобувачів відсутня.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими й оприлюднені на офіційному вебсайті Університету (<http://surl.li/kpxd>). У правила прийому не виявлено дискримінаційних положень щодо потенційних вступників.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому враховують особливості самої освітньої програми через врахування відповідного вагового коефіцієнту, який враховує закінчення підготовчих курсів вступників.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У закладі розроблена система визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО і регулюється «Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/klxb>). Здобувачі можуть реалізувати право на національну та міжнародну кредитну академічну мобільність «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/iprw>) і є приклади реалізації цього права.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На даний час визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Університеті не здійснюються. Відсутня і відповідна законодавчо-нормативна база з цього питання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Для досягнення ПРН використовують класичні методи і види навчання: лекція, семінарські, практичні та лабораторні заняття, індивідуальне навчальне заняття, консультація, факультатив; самостійна робота; індивідуальне завдання. Використання інтерактивних методів навчання в закладі не здійснюється, що порушує принцип студентоцентрованого підходу та академічної мобільності учасників освітнього процесу. Право здобувачів за даною ОП на участь у програмах академічної мобільності не реалізоване в рамках міжнародних договорів про співробітництво, міжнародних програм та проєктів, що також знижує рівень академічної мобільності студентів.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація про реалізацію освітнього процесу за даною ОП.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Згідно самоаналізу в закладі здобувачі проводять наукові дослідження та мають наукові публікації. Викладачі, залучені до викладання на ОП, є активними дослідниками, які мають досвід наукової та педагогічної роботи.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Робочі програми не дисциплін не оновлюються з урахуванням змін у законодавстві та системі державного управління галуззю екології.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Здобувачі рівня бакалавра не брали участь в міжнародних програмах обміну і не проходили стажування в закордонних університетах, не приймають участь в міжнародних он-лайн вебінарах, конференціях тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів наведені у робочих програмах дисциплін, додаткових заходів щодо проведення системної роботи з питань досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту або освітньої програми в цілому не проводиться. Планування тренінгів з проведення процедури письмових екзаменів, написання заяв на апеляцію та особливостей цієї процедури не підтверджено інформацією в самоаналізі та на сайті закладу.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає атестацію здобувачів освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, однак закладом визначено крім цього ще і комплексний підсумковий іспит, до змісту якого, крім обов'язкових компонентів, ще включено і вибіркові дисципліни, що не є коректним і вірним.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів, регламентуються п. 7 «Положення про організацію освітнього процесу», «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» (<http://surl.li/ipsi>). Об'єктивність екзаменаторів регулюється положеннями Етичного кодексу (<http://surl.li/ipss>). Окремого нормативного документа щодо процедури врегулювання конфлікту інтересів відносно оцінювання знань студентів в закладі немає.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Рекомендується посилити роботу із запровадження практики проведення тренінгів та семінарів для усіх учасників освітнього процесу, на яких популяризуються принципи, процедури та механізми дотримання академічної доброчесності та висвітлювати інформацію про це на сайті закладу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Зауважень немає.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів «Порядку проведення конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/ixxl>).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У відомостях про самоаналіз закладу наведена інформація про залучення до освітнього процесу роботодавців, однак за розкладами занять таку інформацію підтвердити не вдалося.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У відомостях про самоаналіз закладу наведена інформація про залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, однак за розкладами занять таку інформацію підтвердити не вдалося.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Відсутні програми і цілісна система стажування та підвищення кваліфікації викладачів, які забезпечують освітній процес за даною ОП.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Зауважень немає.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

В закладі відсутня сучасна лабораторія екологічного спрямування з сучасним комп'ютерним і програмним забезпеченням.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Зауважень до підкритерію немає.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Зауважень до підкритерію немає.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Відсутня на сайті закладу і випускової кафедри своєчасна і актуальна інформація щодо освітнього процесу, контрольних заходів, круглих столів та міжнародних програм, простів, вебінарів, стажувань, у тому числі і міжнародних як для здобувачів, так і для викладачів.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Заклад розпочав роботу зі створення умов щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Конкретне положення щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) в закладі відсутнє.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

На сайті присутня ОП, яка затверджена у 2018 році, проєкт іншої ОП відсутній. Процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми законодавчо закріплена, однак у реальному житті не здійснюється.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

З результатів самоаналізу – процедура залучення студентів до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП практикується. Однак із доступної інформації вона не прослідковується.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У самоаналізі ОП наведено, що роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як зовнішні стейкхолдери, однак підтвердження цієї інформації на сайті не зазначено.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Така інформація не підтверджена. З самоаналізу визначено, що Університет у цілому має вагомий досвід зворотного зв'язку з випускниками з метою підтримки та допомоги у працевлаштуванні (<http://job.univ.kiev.ua>), однак жодної інформації і, тим більш, зворотної немає.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

На сайті закладу наведена ОП 2018 року, до неї є 2 рецензії роботодавців, в яких відсутні пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу і ОП. Проєктів оновлених ОП не наводиться. Тому вчасність реагування на зауваження і пропозиції підтвердити не вдалося.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація даної ОП первинна.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Інформація про дану процедуру наведена у результатах самоаналізу, однак не підтверджується жодною інформацією.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Згідно прийнятих у закладі нормативних документів права і обов'язку всіх учасників освітнього процесу є зрозумілими) згідно Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/hzls>) та інших документів, однак заходи, які забезпечують якість освітнього процесу та якість ОП є не достатніми і не достатньо своєчасно наведені на сайті і оприлюднені. ОП вже тривалий час потребує перегляду і оновлення сумісно зі всіма групами стейкхолдерів.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Необхідно, згідно вимог, не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Не вся необхідна інформація щодо організації і здійснення освітнього процесу своєчасно або взагалі оприлюднюється на сайті, що стосується оновлення ОП, навчальний план, робочі програми та сила буси, анкетування та моніторинг якості освіти та освітнього процесу.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до

тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Представити на сайті університету проєкт оновленої ОП з інформацією про врахування досвіду вітчизняних і зарубіжних закладів, які здійснюють освітню діяльність за подібними ОП, а також навести результати обговорення її внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами. При цьому, проєкт оновленої ОП повинен враховувати регіональні особливості та вимоги Національної рамки кваліфікацій Кабінетом Міністрів України 25 червня 2020 року.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Посилити роботу та інформаційність про створення і функціонування студентський наукових гуртків, які ще в більшій мірі дозволяють набувати студентам соціальних навичок під час наукових виступів і дискусій, а також про академічну мобільність здобувачів за даною ОП. У відкритому доступі має бути Інформація про анкетування та будь-які заходи з моніторингу думки здобувачів освіти щодо фактичного навантаження (аудиторного, самостійного та консультування) та обсягу освітньої освітніх компонентів, яка на даний час відсутня. Розпочати роботу з формування дуальної форми підготовки здобувачів, оскільки це є важлива складова сучасного освітнього процесу, яка дозволяє ознайомити здобувачів з унікальністю і регіональністю ОП на конкретному підприємстві.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Розпочати роботу з формування внутрішньої нормативної бази ЗВО з питання неформальної освіти, з урахуванням проєкту, наведеного на сайті МОН "Про затвердження порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у вищій та фаховій передвищій освіті".

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Запровадити на ОП використання інтерактивних методів навчання. Реалізувати право здобувачів на участь у програмах академічної мобільності, не реалізоване в рамках міжнародних договорів про співробітництво, міжнародних програм та проєктів. Проводити організаційну і методичну роботи з підвищення публікаційної активності здобувачів на дисциплінарних конференціях, участі у конкурсах студентських наукових робіт, грантів для молодих вчених як в Україні, так і за її межами. Посилити організаційну та інформаційну роботу з питань залучення студентів бакалаврату цієї ОП до участі в он-лайн заходах, зокрема конференціях чи інших академічних активностях з урахуванням сучасної епідеміологічної ситуації як напрямку залучення до міжнародної освітньої і наукової спільноти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Проводити системну роботу щодо досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання як для окремого освітнього компоненту, так і для освітньої програми загалом, зокрема, через постійні тренінги з проведення процедури письмових екзаменів, комплексного підсумкового іспиту, написання заяв на апеляцію та особливостей цієї процедури. Переглянути структуру комплексного підсумкового іспиту з метою включення до нього тільки обов'язкових освітніх компонентів. Розробити нормативне забезпечення щодо процедури врегулювання конфлікту

інтересів у частині оцінювання знань студентів. Запровадити практику проведення тренінгів, семінарів, інших активностей для усіх учасників освітнього процесу, задля популяризації принципів, процедур та механізмів дотримання всіх принципів академічної доброчесності. Інформацію про ці заходи оприлюднювати на офіційних ресурсах ЗВО, бажано ще й англійською мовою.

Критерій 6. Людські ресурси

Залучати до освітнього процесу роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі. Реалізувати право викладачів ОП на академічну мобільність та сформувати комплексну дієву систему підвищення їхньої кваліфікації та проходження стажування за напрямками діяльності як у вітчизняних, так і зарубіжних закладах і установах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Розробити покрокову програму зі створення сучасної лабораторії екологічного спрямування, обладнану сучасним комп'ютерним і програмним забезпеченням, для підготовки здобувачів за даною ОП. Своєчасно висвітлювати на сайті закладу і випускової кафедри актуальну інформацію щодо освітнього процесу, контрольних заходів, круглих столів та міжнародних програм, вебінарів, стажувань, у тому числі і міжнародних, як для здобувачів, так і для викладачів. Підготувати, затвердити та реалізувати програму спрямовану на реалізацію права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами (різних категорій). Розробити та оприлюднити для широкої громадськості нормативний документ, яким врегульовуються всі питання процедури вирішення конфліктних ситуацій (пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Задля збереження унікальності ОП у сучасному швидкозмінному середовищі, з урахуванням регіональних потреб, здійснювати процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми у встановлені в ЗВО терміни з врахуванням стрімкості змін у спеціальності та позицій внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Інформація про результати проведеного моніторингу наводиться на сайті університету, оскільки це є важливою частиною інституційної системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Запровадити практику своєчасного оприлюднення на сайті ЗВО інформації про заходи, які забезпечують якість освітнього процесу та якість ОП. Розробити та розмістити на сайті проект нової ОП для її обговорення всіма стейкхолдерами не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї. Своєчасно оприлюднювати на сайті закладу і кафедри всю інформацію, що стосується оновлення ОП, навчального плану, робочих програм (силабусів) навчальних дисциплін; анкетування та моніторингу щодо будь-яких питань, які впливають на якість освіти та всього освітнього процесу за ОП. Створити повноцінну англійську версію сайту, принаймні «Інформаційного пакету ЄКТМ».

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БЛОУС ОКСАНА ІВАНІВНА